

AURICULOTHERAPIE

en andere SUBTIELE INTERVENTIES

Toine Korthout

Inhoud

Inleiding.....	3
1 Doel van de opleiding.....	4
2 Historisch perspectief van auriculotherapie	5
3 Anatomie van de oorschelp.....	8
4 Embryologie en anatomie	9
5 Neuroanatomische en neurofysiologische aspecten	17
6 Werkingsmodel voor auriculotherapie	21
7 Enkele algemene principes van auriculotherapie	24
8 Onderzoek aan het oor.....	27
9 De pols van Nogier (vasculair autonoom signaal)	29
10 De bulle.....	34
11 Filters	36
12 Representatie van kiembladen op de oorschelp.....	37
13 Representatie van mesodermale structuren - bewegingsapparaat.....	38
14 Representatie van endodermale structuren - luchtwegen en spijsverteringsorganen	42
15 Representatie van ectodermale structuren (I) - zenuwinnervatie van bewegingsapparaat ..	45
16 Representatie van ectodermale structuren (II) – brein, hersenzenuwen en zintuigen	52
17 Representatie van diverse organen	60
18 Omega-punten	62
19 Oorpunten in drie fasen	63
20 Chinese oorpunten	69
21 Meesterpunten	75
22 Focus- en drainagepunten.....	83
23 Te vermijden oorpunten	86
24 Betekenis van gevonden punten.....	87
25 Auriculobehandeling door stimulatie van oorpunten	89
26 Enkele specifieke indicatiegebieden (I) pijnbehandeling.....	94
27 Enkele specifieke indicatiegebieden (II) behandeling bij verslaving	97
28 Strategieën	100
29 De geneesmiddelentest.....	105
30 Vigneron's Lee-filter techniek	107
31 Mudradynamische therapie	116
32 Emotional Freedom Technique	124
Bronnen.....	138

Bijlage 1 Adagia en aforismen	140
Bijlage 2 Oorkaarten	142
Bijlage 3 Lijst met alle oorpunten	156
Bijlage 4 Dermatomen en innerverende zenuwen	158
Bijlage 5 Spieren en hun segmenten	160
Bijlage 6 Ruggermergsegmenten en representatie op het oor	163
Bijlage 7 Segmentale relaties.....	164
Bijlage 8 De kleurencirkel	165
Bijlage 9 Kwaliteiten van de zes vingers	166
Index	168

Inleiding

Auriculotherapie

Auriculotherapie is een microsysteemtherapie waarbij informatie wordt ontlokt en stimuli worden toegediend aan de oorschelp. Hoewel therapeutische interventies aan de oorschelp al eeuwenlang bekend zijn is die voor het eerst in de helft van de 20^e eeuw systematisch ontwikkeld en beschreven door *Nogier*. In deze opleiding volgen we het systeem van Nogier en aanpalende varianten. De stimuli van de auriculotherapie variëren van simpele massage tot prikjes met een acupuncturnaaldje, toepassing van licht en laser tot zelfs gebruik van implantaten. Wanneer stimulatie met naalden plaatsvindt spreken we van *ooracupunctuur*. Binnen deze opleiding beperken we ons tot manuele stimulatie en toepassing van licht en laser. Auriculotherapie kan ‘stand alone’ worden ingezet ter behandeling van patiënten. Zij kan ook een prima aanvulling zijn binnen andere (al dan niet natuurgeneeskundige of complementair geneeskundige) disciplines.

Embryologische, neuro-anatomische en neurofysiologische basis

Auriculotherapie is voor een belangrijk deel gestoeld op een neuroanatomische en neurofysiologische basis. Deze hangt nauw samen met de embryologische ontwikkeling. Deze relatie maakt auriculotherapie - vooral in samenhang met inzicht in segmentale relaties - in hoge mate voorspelbaar en reproduceerbaar in te verwachten bevindingen en effecten.

Subtiele interventies

Een belangrijke tool binnen de auriculotherapie is het vasculair autonoom signaal, ook wel de ‘pols van Nogier’ genoemd. Subtiele diagnostische en therapeutische stimuli lokken verandering in slagaderpulsatie uit. Het medium voor subtiele interventies is wat Nogier de ‘bulle’ noemde en mag worden opgevat als een elektromagnetisch veld dat het lichaam doortrekt en omvat. Aanpalende subtiele interventies zijn *mudradynamische therapie* en *emotional freedom technique* (In tegenstelling tot auriculotherapie is bij deze interventies is overigens de oorschelp niet betrokken.) Ze kunnen worden beschouwd als acupunctuur-gerelateerde technieken. Mudradynamische therapie bedient zich van het vasculair autonoom signaal en de bulle. Emotional freedom techniek bedient zich van beide hersenhemisferen en van structuren die in de traditionele acupunctuur ‘meridianen’ of ‘channels’ worden genoemd. Toepassing van Lee filters in combinatie met licht volgens een door Vigneron ontwikkeld systeem is een subtiele interventie die op het voorhoofd of op de oorschelp wordt toegepast. Zowel de genoemde subtiele interventietechnieken als de auriculotherapie kunnen elementen gemeen hebben met traditionele Chinese acupunctuur en andere traditionele geneeswijzen.

1| Doel van de opleiding

Doelgroep

De opleiding Auriculotherapie en andere subtiële interventies (AUR-SI) zoals die wordt aangeboden door de HVNA is bedoeld voor artsen en therapeuten. De opleiding is ook toegankelijk voor studenten die een hbo-bijlage of een opleiding op hbo-niveau volgen tot therapeut en/of tenminste op dat niveau medische basiskennis studeren of hebben gestudeerd.

Doel

De AUR-SI is een sterk praktijkgerichte en interactieve opleiding. Theoretische basiskennis is uiteraard onontbeerlijk. Met name medische basiskennis uit de velden van de embryologie, de neuro-anatomie en de neurofysiologie worden toegepast om basis en werkingsmechanisme van de auriculotherapie te kunnen begrijpen. Naast auriculotherapie komen aan subtiële interventies ook toepassing van Vigneron's Lee filter techniek (een behandeling met precies gedefinieerd gekleurd licht), mudradynamische therapie (waarbij via balanceren door specifieke individuele vingeroefeningen klachten kunnen worden behandeld) en emotional freedom technique (waar geleid gesprek onder gelijktijdig kloppen op acupunctuurpunten blokkades opruimt en de patiënt weer aanzet om in beweging te komen) aan bod.

Verworven theoretische kennis wordt op elk onderdeel van de opleiding direct praktisch toepasbaar gemaakt en onder begeleiding van de docent door studenten op elkaar geoefend. Wat op een opleidingsdag aan praktische toepassing wordt geleerd kunnen studenten na afloop van die dag ook al direct in praktijk brengen. Praktische toepassing tussen opeenvolgende opleidingsdagen wordt studenten dan ook sterk aanbevolen. Opgedane ervaringen worden op elke opleidingsdag besproken. Hierdoor heeft de AUR-SI opleiding een sterk interactief karakter.

Na het hebben doorlopen van de opleiding AUR-SI ben je in staat om auriculotherapie (en andere subtiële interventies) als stand alone behandeling toe te passen of om die in te zetten naast een andere al beheerste behandelvorm (natuurgeneeskunde, acupunctuur, paramedische of medische praktijk). Het behandelplan stoelt – uiteraard naast therapeutisch handelen mede op grond van een vooropleiding medische basiskennis – op neurofysiologische inzichten, kennis van segmentale relaties en uiteraard van verschillende representaties op de oorschelp.

Zowel auriculotherapie als de andere, deels aanpalende subtiële interventies kunnen prima naast andere natuurlijke/complementaire behandelmethoden en zelfs binnen regulier-medische setting worden toegepast. Niet zelden blijken de hier geleerde subtiële interventies stilaan wegens de resultaten die ze blijken op te leveren andere therapieën als hoofdbehandeling te kunnen verdringen.